

Ділення виду 90:30, 600:30, 800:200. Розв'язування простих і складених задач.

Автор: Головка Наталія Дмитрівна

Для перемикання слайдів скористайтесь клавішею вперед на клавіатурі →

3 клас

Урок математики

Тема. Ділення виду 90:30, 600:30, 800:200. Розв'язування простих і складених задач.

Мета: ознайомити учнів із діленням виду 80:20, 600:30, 800:400 різними способами. Удосконалювати обчислювальні навички і вміння учнів розв'язувати прості і складені задачі. Розвивати логічне мислення, математичне мовлення, пам'ять. Виховувати інтерес до уроків математики.

Обладнання. Мультимедійна презентація; роздаткові картки.

ХІД УРОКУ

I. Організація класу.

II. Актуалізація опорних знань.

1. Усний рахунок.

2. Каліграфічна хвилинка.

- Число 81 поділили послідовно на 9 і 3. На яке число поділили 81?

$$81 : 9 : 3 = 81 : (9 \cdot 3)$$

Відповідь: 81 поділили на 27.

- Запишіть це число каліграфічно у зошити.

3. Гра «Пригадай».

- Як поділити число на добуток?

$$24 : (3 \cdot 2)$$

$$24 : (3 \cdot 2) = 24 : 6 = 4$$

(Щоб поділити число на добуток, можна спочатку обчислити цей добуток, і після того виконати ділення)

$$(24 : 3) : 2 = 8 : 2 = 4$$

(Спочатку ділимо число на один із множників, а потім результат поділити на інший множник).

III. Повідомлення теми і завдань уроку.

- Цей спосіб ділення називають способом послідовного ділення.

- Його ми застосуємо для обчислень такого виду **80:20, 600: 30,**

600 : 300.

IV. ВИВЧЕННЯ НОВОГО МАТЕРІАЛУ.

1. Ознайомлення зі способами обчислень (с. 124, завдання 788)

— Поясніть, як знайшли частку $80 : 20$ способом послідовного ділення та способом випробовування.

— Знайдемо частку чисел 80 і 20 способом послідовного ділення. Дільник 20 замінимо добутком чисел 10 і 2

Щоб поділити число 80 на добуток чисел 10 і 2, поділимо 80 на 10 та одержаний результат 8 поділимо на 2, буде 4. $80 : (10 \cdot 2) = (80 : 10) : 2 = 8 : 2 = 4$ $80 : 10 = 8, 8 : 2 = 4$, отже, $80 : 20 = 4$.

— Але існує ще один спосіб обчислення таких часток.

Він називається способом випробовування (базується на табличних випадках множення і ділення). Розглянемо його. $80 : 20$

Випробовуємо числа, при множенні яких на число 20 одержимо 80. $20 \cdot 2 = 40$ (число 2 не підходить); $20 \cdot 3 = 60$ (число 3 не підходить); $20 \cdot 4 = 80$ (число 4 підходить). Отже, $80 : 20 = 4$.

Таким чином, знайти частки чисел виду $80 : 20; 600 : 30; 800 : 200$ можна двома способами:

- 1) способом послідовного ділення (застосувавши правило ділення числа на добуток);
- 2) способом випробовування (застосувавши знання табличних випадків множення і ділення).

2. Первинне закріплення [с. 124, завдання 789)

Один учень коментує, а вчитель записує на дошці.

$$600 : 30 = 600 : (10 \cdot 3) = (600 : 10) : 3 = 60 : 3 = 20$$

$$800 : 40 = 800 : (10 \cdot 4) = (800 : 10) : 4 = 80 : 4 = 20$$

$$1000 : 200 = 1000 : (100 \cdot 2) = (1000 : 100) : 2 = 10 : 2 = 5$$

Фізкультхвилинка

V. РОЗВИТОК МАТЕМАТИЧНИХ ЗНАНЬ

1. Коментоване розв'язування прикладів (с. 124, завдання 790)

$$60 : 30 = 60 : (10 \cdot 3) = (60 : 10) : 3 = 6 : 3 = 2$$

$$90 : 30 = 90 : (10 \cdot 3) = (90 : 10) : 3 = 9 : 3 = 3$$

$$100 : 20 = 100 : (10 \cdot 2) = (100 : 10) : 2 = 10 : 2 = 5$$

$$80 : 40 = 80 : (10 \cdot 4) = (80 : 10) : 4 = 8 : 4 = 2$$

$$60 : 20 = 60 : (10 \cdot 2) = (60 : 10) : 2 = 6 : 2 = 3$$

$$100 : 50 = 100 : (10 \cdot 5) = (100 : 10) : 5 = 10 : 5 = 2$$

$$800 : 400 = 800 : (100 \cdot 4) = (800 : 100) : 4 = 8 : 4 = 2$$

$$800 : 40 = 800 : (10 \cdot 4) = (800 : 10) : 4 = 80 : 4 = 20$$

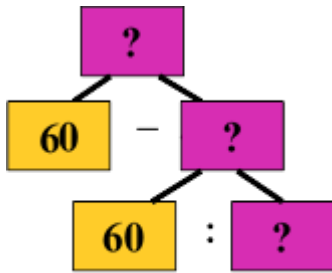
2. Усна робота над задачею (с. 124, завдання 791)

- Що відомо у задачі? (900 яєць розклали в лотки, по 30 у кожний.)
- Про що запитується у задачі? (Скільки потрібно було лотків?)
- Чи можна відразу відповісти на запитання задачі? (Так.)
- Якою дією це дізнаємося? ($900 : 30 = 30$ лотків)

3. Робота над задачею (с. 124, завдання 792)

- Що відомо в задачі? (Для приготування розсолу для соління помідорів взяли 60 кг води.)
- Для приготування розсолу потрібна ще сіль. Чи відомо, скільки взяли солі? (Ні, невідомо.)
- А що сказано в задачі про сіль? (Її взяли у 20 разів менше.)
- Про що запитується у задачі? (На скільки кілограмів менше взяли солі, ніж води?)
- Чи можна відразу відповісти на питання задачі? (Ні, не можна.)
- Чому? (Не знаємо, скільки кілограмів солі взяли.)
- Чи можна про це дізнатися? Якою дією?

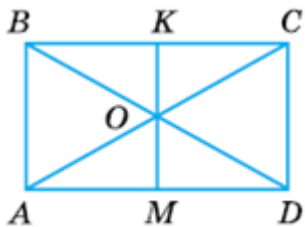
- Про що дізнаємося в другій дії? (Па скільки кілограмів менше взяли солі, ніж води.)
- Яку дію треба виконати?
- Складемо алгоритм і розв'яжемо задачу, склавши вираз

$$60 - 60 : 20 = 57(\text{кг})$$

Відповідь: взяли солі взяли на 57 кілограмів менше, ніж води.

4. Пояснення розв'язання геометричної задачі (с. 124, завдання 793)

Розв'язання:

Трикутники: AOB, DOC, AOD, BOC, AOM, MOD, BOK, KOC, BAD, DCB, ABC, ADC.

Чотирикутники: ABKM, MKCD, ABCD, ABKO, OKCD, ABOM, MOCD

5. Офтальмологічна пауза

6. Розв'язування логічних завдань

- Ганнуса відкрила книгу навмання і побачила, що сума номерів правої й лівої сторінок дорівнює 21. Чому дорівнює добуток номерів цих сторінок?

Відповідь: $10 \times 11 = 110$

- 2 дитини з'їдають 2 піци за 2 години. Скільки піц з'їдять 4 дитини за 4 годин?
- Скільки піц з'їдять 2 дитини за 4 год? (4)
- А якщо дітей буде четверо, тобто у 2 рази більше?
- То скільки піц з'їдять ці діти?(8)

VI. ПІДСУМОК УРОКУ

— Яким способом розв'язання прикладів на ділення ми користувалися сьогодні на уроці?
(Способом послідовного ділення і способом підбору.)

— Наведіть приклади.

VII. ДОМАШНЄ ЗАВДАННЯ

с. 125

№ 795- скласти та обчислити вирази

№ 796 - розв'язати задачу

Додаткова задача.

Для чотирьох курчат видали на добу 32 г проса. Скільки потрібно видати проса для двох курчат на 5 днів?